

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivana Meluzína a soudců Mgr. Evy Krčmářové a JUDr. Miroslava Řezáč ve věci

žalobce: **Bytové družstvo, Moldavská 17, IČ: 25530321,**
se sídlem Moldavská 534/17, 625 00 Brno - Bohunice,
zastoupený advokátkou JUDr. Kristinou Škampovou,
sídlem Pellicova 8a, 602 00 Brno,

proti
žalovanému: **J.M., nar. XXXX,**
bytem XXXX, XXXX,

o žalobě pro zmatečnost, o odvolání žalovaného proti usnesení Městského soudu v Brně ze dne 13. 2. 2017, č.j. 233 C 24/2016-132,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně **se** v I. výroku **potvrzuje** ve správném znění: Žaloba pro zmatečnost se zamítá.
- II. Usnesení soudu prvního stupně **se** ve II. výroku **potvrzuje**.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným usnesením rozhodl soud prvního stupně tak, že návrh žalobce na zrušení platebního rozkazu ze dne 26. 9. 2016, čj. 233 C 24/2016-42, se zamítá (I. výrok) a že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (II. výrok). Podle odůvodnění žalovaný podal dne 6. 2. 2017 žalobu pro zmatečnost směřující proti označenému platebnímu rozkazu. Tvrdil, že mu platební rozkaz nebyl soudem doručen, podpis na doručence, která je založena v soudním spise, není jeho podpisem. Soud shledal žalobu pro zmatečnost nepřijatelnou, protože není naplněn žádný z předpokladů uvedených v § 229 odst. 2 o. s. ř. Žaloba pro zmatečnost nemůže být úspěšně založena na tvrzení, že účastníku nebylo řádně doručeno napadané rozhodnutí. Podle komentářové literatury takové tvrzení žalobu pro zmatečnost vylučuje, neboť ta musí směřovat proti rozhodnutí, které nabylo právní moci.
2. Proti tomuto usnesení podal žalovaný dne 27. 6. 2019 odvolání. Zdůraznil, že o vydání platebního rozkazu se dozvěděl až v řízení o výkonu napadaného rozhodnutí. Po nahlédnutí do spisu nalézacího soudu zjistil, že podpis na doručence není jeho podpisem, soud prvního stupně také obsah doručanky reklamoval u pošty. Již dne 24. 2. 2019 navrhl zpracování znaleckého posudku ke zkoumání pravosti podpisu na doručence, tímto návrhem se soud nezabýval. Snesl argumenty, jimiž brojil proti věcnému nároku uplatněnému žalobou a uvedl, že výkonem rozhodnutí může být poškozen. Navrhl, aby Krajský soud v Brně zrušil odvoláním napadené rozhodnutí a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu projednání.
3. Žalobce v podání ze dne 7. 8. 2020 označil odvolání za nedůvodné a ztotožnil se s rozhodnutím soudu prvního stupně. Vzdal se práva na náhradu nákladů odvolacího řízení.

3. Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že dne 19. 4. 2016 byla Městskému soudu v Brně doručena žaloba, kterou se žalobce proti žalovanému domáhal zaplacení 335 490 Kč s příslušenstvím. Dne 26. 9. 2016, pod č. j. 233 C 24/2016-42, vydal Městský soud v Brně platební rozkaz. Podle doručky do vlastních rukou byl platební rozkaz odevzdán adresátu dne 12. 10. 2016 v 10:50 hod., což podpisem stvrdila poštovní doručovatelka K. H. a připojila otisk razítka pošty. Doručka vyazuje také vyznačené jméno a příjmení adresáta „M.J.“ a jeho podpis, v této části však není vyznačeno datum převzetí zásilky. Podle zprávy České pošty ze dne 10. 11. 2016 byla doporučená zásilka č. RR 9890100357U doručena adresátovi dne 12. 10. 2016. Soudní spis neobsahuje odpor žalovaného proti platebnímu rozkazu, na originálu rozhodnutí je vyznačena doložka právní moci dnem 28. 10. 2016. Dne 6. 2. 2017 podal žalovaný žalobu pro zmatečnost směřující proti platebnímu rozkazu vydanému Městským soudem v Brně dne 26. 9. 2016, pod č.j. 233 C 24/2016. Namítl, že o platebním rozkazu se dozvěděl až v důsledku exekučního řízení, které bylo zahájeno Exekutorským úřadem Brno – město, JUDr. Alenou Blažkovou, Ph. D., pod sp. zn. 006 EX 3794/16. Označil za vadný postup soudu, který nesprávně vyhodnotil doručení platebního rozkazu do vlastních rukou žalovaného. Podpis na doručence, která je založena v soudním spise, není jeho podpisem. Poštovní podmínky České pošty vyžadují, aby bylo na doručence vyznačeno také datum převzetí zásilky, přičemž adresát má být identifikován předložením občanského průkazu, řidičského průkazu nebo cestovního dokladu. Žalovaný navrhl, aby podle § 235e odst. 2 o.s.ř. byl napadený platební rozkaz v plném rozsahu zrušen a aby soud nařídil odklad jeho vykonatelnosti. Usnesením ze dne 13. 2. 2017, čj. 233 C 24/2016-74, soud prvního stupně neodložil vykonatelnost platebního rozkazu, k odvolání žalovaného bylo toto rozhodnutí potvrzeno usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 5. 12. 2018, čj. 28 Co 92/2017-109. Spolu s podáním dne 28. 1. 2019 žalovaný doložil, že jeho návrh na odklad exekuce byl zamítnut usnesením Okresního soudu Brno-venkov ze dne 30. 11. 2018, čj. 55 EXE 4224/2016-78. V podání ze dne 24. 2. 2019 žalovaný doplnil žalobu pro zmatečnost návrhem, aby „soud nechal provést důkaz o nepravosti“ jeho podpisu na doručence znaleckým posudkem z oboru písmoznalectví. Dne 23. 5. 2019 soud prvního stupně rozhodl odvoláním napadeným usnesením.
4. Krajský soud v Brně jako soud odvolací (§ 10 o.s.ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno k tomu oprávněnou osobou (§ 201 o.s.ř.), směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je přípustné (§ 201, § 202 o.s.ř.) a bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o.s.ř.), v souladu s ustanovením § 212a odst. 6 o.s.ř. přezkoumal rozhodnutí soudu prvního stupně v mezích, ve kterých se odvolatel přezkoumání rozhodnutí domáhal, a z důvodů, které se týkají toho, co soud prvního stupně řešil v napadeném výroku (napadených výrocích), a po nařízení jednání [§ 214 odst. 1 o.s.ř.] dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
5. Žaloba pro zmatečnost je mimořádný opravný prostředek, který v občanském soudním řízení slouží k tomu, aby mohla být zrušena rozhodnutí soudu, která trpí takovými vadami, jež představují porušení základních principů ovládajících řízení před soudem, popřípadě je takovými vadami postiženo řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo. Žalobou pro zmatečnost lze napadnout - jak vyplývá z ustanovení § 229 o.s.ř. - pouze pravomocná rozhodnutí soudu a jen z důvodů, uvedených v tomto ustanovení.
6. Podle § 229 o. s. ř. žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout pravomocné rozhodnutí soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu, kterým bylo řízení skončeno, jestliže
 - a) bylo rozhodnuto ve věci, která nenáleží do pravomoci soudů,
 - b) ten, kdo v řízení vystupoval jako účastník, neměl způsobilost být účastníkem řízení,
 - c) účastník řízení neměl procesní způsobilost nebo nemohl před soudem vystupovat (§ 29 odst. 2 a nebyl řádně zastoupen,

- d) nebyl podán návrh na zahájení řízení, ačkoliv podle zákona ho bylo třeba,
- e) rozhodoval vyloučený soudce nebo přisedící,
- f) soud byl nesprávně obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát,
- g) bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce nebo přisedícího,
- h) účastníku řízení byl ustanoven opatrovník z důvodu neznámého pobytu nebo proto, že se mu nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, ačkoliv k takovému opatření nebyly splněny předpoklady (odst. 1).

Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout také pravomocný rozsudek soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu nebo pravomocné usnesení těchto soudů, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, anebo pravomocný platební rozkaz (směnečný a šekový platební rozkaz) nebo elektronický platební rozkaz, jestliže

- a) v téže věci bylo již dříve zahájeno řízení,
- b) v téže věci bylo dříve pravomocně rozhodnuto,
- c) odvolacím soudem byl pravomocně zamítnut návrh na nařízení výkonu těchto rozhodnutí nebo pravomocně zastaven výkon rozhodnutí z důvodu, že povinnosti rozsudkem, usnesením nebo platebním rozkazem uložené nelze vykonat (§ 261a; odst. 2).

Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout též pravomocný rozsudek odvolacího soudu nebo jeho pravomocné usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, jestliže mu byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem. Totéž platí, jde-li o pravomocný rozsudek soudu prvního stupně, proti němuž není odvolání přípustné podle § 202 odst. 2 (odst. 3).

Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout rovněž pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo odmítnuto odvolání nebo kterým bylo zastaveno odvolací řízení, jakož i pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí odvolání nebo dovolání pro opožděnost (odst. 4).

7. V této věci se žalovaný – podle obsahu žaloby pro zmatečnost a doplňujících podání – domnívá, že mu byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem. Žalobu pro zmatečnost tedy opírá o důvod obsažený v ustanovení § 229 odst. 3 o. s. ř.
8. K nepřípustnosti žaloby pro zmatečnost podávané z důvodu nedoručení soudního rozhodnutí dospěla komentářová literatura [srov. Jirsa J. a kolektiv *Občanské soudní řízení (soudcovský komentář). Kniha IV. § 201-§250 občanského soudního řádu*. Vydání druhé doplněné a upravené. Praha. Wolters Kluwer ČR, a.s., s. 131], podle níž „*Žaloba nemůže být úspěšná tehdy, jestliže jako důvod zmatečnosti je uveden v praxi dosti častý argument, že účastníku nebylo řádně doručeno rozhodnutí, které žalobou napadá, a odňata mu tím možnost jednat před soudem. Toto tvrzení samo o sobě žalobu pro zmatečnost vylučuje. Nebylo-li totiž napadené rozhodnutí řádně doručeno, nemohlo dosud nabýt právní moci (§ 159). Žaloba pro zmatečnost podaná z tohoto důvodu musí být zamítnuta.*“
9. Citovaný závěr navazuje na závěr Nejvyššího soudu ČR, který v usnesení ze dne 20. 1. 2004, sp. zn. 21 Cdo 2103/2003, v podmínkách tam projednávané věci formuloval, že „*žaloba pro zmatečnost může být (přípustně) podána jen proti pravomocnému rozhodnutí soudu, (...) právním prostředkem obrany účastníka řízení proti nepravomocnému rozhodnutí soudu prvního stupně je odvolání (srov. § 201 a násl. o.s.ř.).*“
10. Závěr, k němuž dospěl soud prvního stupně, a podle něhož není žaloba pro zmatečnost opřena o relevantní důvod, který by mohl založit její přípustnost, je ve světle právní teorie i judikatury Nejvyššího soudu ČR správný. Žalovaný jej nemůže úspěšně zvrátit doplňujícími argumenty zpochybňujícími existenci žalované pohledávky. Ani námitky žalovaného směřující proti obsahu poštovní doručenky neshledal odvolací soud důvodnými.

11. Již v usnesení ze dne 28. 1. 2009, sp. zn. 21 Cdo 658/2008, Nejvyšší soud dospěl k závěru, podle něhož *“byla-li písemnost doručena příjemci, musí doručenka vykazovat náležitosti uvedené v ustanovení § 50f odst. 1 a odst. 2 o. s. ř.; doručenka tedy musí obsahovat*
- *označení soudu, který písemnost předal k doručení,*
 - *označení doručované písemnosti, která byla vložena do obálky,*
 - *označení adresáta a adresy, na níž má být obálka s písemností doručena,*
 - *označení doručujícího orgánu,*
 - *prohlášení doručujícího orgánu o tom, v který den byla obálka s písemností odevzdána příjemci, popřípadě o hodině a minutě doručení, má-li být vyznačen podle požadavku soudu, který písemnost předal k doručení, okamžik doručení písemnosti,*
 - *jméno a příjmení doručovatele a jeho podpis, kterým potvrdil, že obálku s písemností odevzdal příjemci,*
 - *jméno a příjmení příjemce, údaj o jeho vztahu k adresátu, jestliže písemnost přijal za adresáta, a jeho podpis, kterým potvrdil přijetí obálky s písemností.*
- Není-li dokázán opak, považují se údaje uvedené na doručence za pravdivé (§ 50f odst. 9 o. s. ř.).”*
12. Žalovaný ani v žalobě pro zmatečnost ani v projednávaném odvolání nevytýká absenci žádného z povinných a taxativně vyčtených údajů, které musí obsahovat doručenka k zásilce, již byl doručován platební rozkaz. Mýlí se, pokud dovozuje, že jednou z obligatorních náležitostí doručenky je také datum u podpisu osoby přebírající zásilku, či označení dokladu, podle něhož byla ověřována totožnost příjemce.
13. Z výše uvedených důvodů odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně jako věcně správné podle § 219 o. s. ř. potvrdil, avšak ve znění, které vychází z ustanovení § 235e odst. 1 o. s. ř. (I. výrok). Jako věcně správné bylo potvrzeno i rozhodnutí o náhradě nákladů řízení o žalobě pro zmatečnost v prvním stupni (II. výrok).
14. O náhradě nákladů tohoto odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 ve spojení s 224 odst. 1 o. s. ř.. Žalovaný nebyl v odvolacím řízení úspěšný, avšak žalobce se náhrady nákladů odvolacího řízení vzdal, proto nebyla žádnému z účastníků náhrada nákladů tohoto odvolacího řízení přiznána (III. výrok).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže Nejvyšší soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, ve lhůtě do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

Proti výrokům o náhradě nákladů řízení není dovolání samostatně přípustné [§ 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.]

Brno 18. srpna 2020

JUDr. Ivan Meluzín v. r.
předseda senátu